

tłumaczone, jak np. przez Nepomucena Kurowskiego: „O owadach lasom szkodliwych przez Dra F. Pfeil z dodatkiem krótkiej wiadomości o owadach sady, ogrody warzywne i pola niszczących, oraz środkach ich wytepienia“, Warszawa 1836 i in. Z prac o większej wartości naukowej podać należy rozprawę Konopki „O niezmiarc'e“¹⁾ i monografię Prof. M. Nowickiego o tymże szkodniku²⁾.

Jak widać z powyższego, zbyt mało mamy prac o krajowych szkodnikach gospodarstwa wiejskiego i nie znamy biologji większości z pośród nich; zmuszeni przeto jesteśmy wiadomości o tych szkodnikach czerpać przeważnie z prac obcych, przedewszystkiem rosyjskich i niemieckich, w których spotykamy się z temiż szkodnikami, żyjącymi nieraz w zupełnie odmiennych warunkach biologicznych. A przecież środki walki z pewnym szkodnikiem, zapobieganie jego pojawianiu się, racjonalna ochrona i t. p., zależą w pierwszym rzędzie od znajomości sposobu życia tego szkodnika, jego pierwszego pojawu z wiosną, ilości generacyj w roku itp., co określają miejscowe warunki klimatyczne i in.

Wychodząc z powyższych rozważań i faktów możnaby narazie przynajmniej szkicowo zarysować plan naszych przyszłych badań nad szkodnikami roślin uprawnych: a więc przedewszystkiem musimy się zająć gromadzeniem materiałów do szkodników roślin uprawnych na rozległych ziemiach Polski, aby utworzyć podstawy do systematyki i fizjografji szkodników gospodarstwa wiejskiego. Jednocześnie przystąpić należy do opracowań monograficznych (biologji) ważniejszych szkodników lub grup szkodników rolniczych ogrodniczych, leśnych i in., i sposobów ich zwalczania. Równolegle z pracą naukową w tej dziedzinie powinno postępować popularyzowanie zdobytych wiadomości, aby szerokie rzesze naszego społeczeństwa rolniczego były informowane o nieuświadomianych sobie dotychczas stratach, jakie rolnictwo i inne gałęzie naszego gospodarstwa wiejskiego ponoszą rok rocznie od szkodników roślin

---

Waga A. O mniejszych gatunkach szarańczy, mogących szkodzić zasiewom u nas. Roczn. Gosp. Krajow. T. XXXV Warszawa 1859.

¹⁾ Wyciąg z tej rozprawy umieścił Prof. M. Nowicki w swej pracy z r. 1869, cytowanej tu na str. 151.

²⁾ Nowicki M. Prof. Dr. Ueber die Weizenverwüsterin *Chlorops taeniopus* Meig. und die Mittel zu ihrer Bekämpfung. Zool. Bot. Gesellsch. in Wien 1871 r.

